

Drukker-uitgever:  
Sam: Maatschappij HET LICHT  
bestuurder:  
P. DE VISCH, Ledeberg-Gent  
... REDACTIE ...  
ADMINISTRATIE  
HOOGPOORT, 29, GENT

# VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

## ABONNEMENTSPRIJS BELGIE

Drie maanden . . . . . fr. 3.25  
Zes maanden . . . . . fr. 6.50  
Een jaar . . . . . fr. 12.50  
Men abonneert zich op alle postbureaus  
DEN VREEMDE  
Drie maanden (dagelijks  
verzonden) . . . . . fr. 6.75

## Europeesche Oorlog

### In West-Vlaanderen en in Frankrijk Dit Duitse bron

Groot Hoofdkwartier, 28 Maart.

**Westelijk oorlogsterrein:**  
Gisteren kon de goede uitslag van den voorgaanden nacht uitgevoerde ontploffing noordwestelijk van Vermolles vastgesteld worden. In den ontplofingstreekt viel een vijandelijke pantser-waarnemingsstand.

Meerdere Engelse toestellen zijn vernield. — Noordwestelijk van Neuville onder nam een kleine duitsche afdeeling na gelukte ontploffing een verkenningaanval in de vijandelijke stelling op goede planmatig met een aantal gevangenen terug.

De Franse poging van eenen tegenaanval in de streek van het fort de la Pompelle (zuidwestelijk van Reims), bleef vruchteloos. In de Argonnen en in 't Maasgebied bereikte de artilleriestrijd stellingenwijze weer grote heftigheid. Nachtgerashten met handgemeenmiddelen in 't Caillette-woud, zuidwestelijk de vesting Douaumont, namen voor onze troepen een gunstig verloop. Door een omvangrijke ontploffing noordwestelijk van Pelles in de Vogesen bracht de vijand zich zelf gevoelige verliezen toe. Onze stelling bleef ongedeerd. Bij St-Quentin viel een Engelse tweedekker onbeschadigd in onze handen. Een Franse vliegtuig stortte na luchtstrijd in 't Caillette-woud neer en viel te pletter.

**Oostelijk oorlogsterrein:**  
De Russen hebben hunne aanvallen in 't bruggenhoofd van Jakobstadt en noordelijk van Wisdy gisteren niet herhaald. Meerdere in den loop van den dag ondernomen aanvallen zuid-westelijk en zuidelijk van Dunaburg bleven op groter afstand voor onze hindernissen liggen.

Tegen ons front noordelijk van Postawy en tusschen Narocz en Wiszmew meer nam de vijand 's nachts met sterke krachten, maar vruchteloos en onder groote offers de strijd weder op. Noordwestelijk van Postawy namen wij 1 officier en 145 man gevangen.

**Balkan-Oorlogsterrein:**  
Niets nieuws.

Van twee door een kruiserskader en een vernielersvlootje begeelde moederschepen zijn gisteren vroeg 's Engelse watervliegtuigen ten aanval in onze leuchtschijplaatzen in Noord-Stevrik opgetogen. Niet minder dan drie van hen, daaronder een strijdvliegtuig werden door den vroegtijdig ingelichten afweerdienst op een oostelijk van het eiland Syls tot neergaan gedwongen. De inzittenden, vier Engelse officieren en een onderofficier zijn gevangen genomen.

Bommen werden in den streek van Hoyer-luis afgeworpen. Schade is niet aangericht.

Opperste Legerhoofdkwartier.

### Uit Fransche bron

PARIS, 28 Maart. **Eerste bericht.** In de Argonnen liet een overval op een vijandelijke loopgraaf bij Courte Chaussee ons toe, eenige gevangenen te nemen en den vijand verliezen toe te brengen. Westelijk en oostelijk der Maas verliep de nacht rustig. In Woivre artilleriestrijd in de streek van Moulauville. Van de overige deelen van het front is niets wezenlijks te melden.

**Tweede bericht:** In België beschoten wij vijandelijke loopgraven oostelijk van Boesinghe en bij Het Sas. In de Argonnen tamelijk heftige artilleriegevechten in 't gebied van Four de Peris, Courte Chaussee en Haute Chavauché. Westelijk van de Maas leidende bedrijvigheid der artillerie tegen onze tweede linie en oostelijk in de streek van den Pfefferhevel en bij Douaumont. In Woivre kwam het in de gebieden der Maas hoogten in den loop van den dag tot geen infanteriegevecht. Op het overige front verliep de dag rustig.

### Uit Engelse bron

LONDON, 28 Maart 1916. — De vijand bracht gisteren nacht in de nabijheid van het Hohenzollernwerk eenen mijn tot ontploffing en droeg in een loopgraaf; hij werd echter door bommen eruit verdreven. Heden beschoten wij vijandelijke loopgraven bij Bois Blancs en beschadigden de borstwering over een uitbreiding van 100 m. waar; het antwoord van den vijand was zwak. Grote vijandelijke artilleriebedrijvigheid heerschte heden in de nabijheid van Berthouval, Neuve Chapelle, Voormepoel, Jeperen en Wille; onze artillerie antwoordde.

### De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarië

#### Uit Oostenrijksche bron

WIENEN, 28 Maart. — De vijandelijke artillerie hield de hoogvalke van Dobro-co in 't Fellagebiet en enkele stellingen aan het Tirolsche front onder vuur. Oostelijk van den Ploehenas, drongen onze troepen in een Italiaansche stelling. Bij Martez in 't Eganadal werd een vijandelijke aanval afgevoerd.

### Uit Italiaansche bron

ROME, 28 Maart. — In den loop van den 23 Maart hadden in de streek van Rovereto artilleriegevechten plaats, op welke tijden den nacht kleine aanvallen van den vijand tegen onze stellingen bij Al-Mori (in 't Etschdal) en bij Potrich in 't Terragnodol volgden. Alle aanvallen werden teruggeslagen. Het slechte weer houdt op het ologsterrein aan. Gister was de artilleriebedrijvigheid aan den Isonzo eenigszins verminderd. Wij slahts levendiger op den Tolmein evenals op de hoogten noordwestelijk van Görz.

Cadorna.

### Russisch-Poolische-Galicische grens

#### Uit Oostenrijksche bron

WIENEN, 28 Maart. — Geene bijzonderheden. De in de Russische berichten geschiedde gevechten bij Latz aan den Dnjestr stellen van zelfsprekend slechts voorposten schermutselingen daar. Het geld onzorgvuldig verkenningstroepen die bij 't aanraken van sterker vijandelijke afdeelingen natuurlijk in de hoofdstelling hebben terug te gaan. Een aanval tegen de hoofdstelling van het leger Pflanz-Baltin hebben de Russen in de laatste weken niet gepoogd.

### Uit Russische bron

PETERSBURG, 28 Maart. — In 't frontgebied van Riga artillerie- en infanteriegevechten. In 't gebied Jakobstadt breidden onze troepen hunne uitslagen zuidwestelijk van Augustinhof verder uit. Zij overvelden na heftigen strijd het versterkte dorp van het dorp Epuka (2 km. zuidwestelijk van Augustinhof) en werden daar meerdere heftige tegenaanvallen der Duitschers af. Op den linker vleugel van het gebied Jakobstadt, zuidelijk van Lawenhof, hebben zich eveneens gevechten ontwikkeld. In 't gebied Dunaburg kwamen onze troepen die stellingenwijze het veroverd terrein versterken, verder vooruit. Noordelijk van Wisdy vielen onze troepen een vijandelijke stelling in de streek noordwestelijk van het Saky-mear aan. Trots het overgroote heftig vijandelijke artillerievuur gelukte het onze troepen meerdere hindernissen van den vijand te overwinnen. De Duitschers gebruikten ontplofingsobussen. Noordwestelijk van Postawy verbanden onze batterijen door goedliggend vuur pogingen van den vijand om onder de bescherming van den sneeuwstorm zijne door ons vuur vernielde hindernissen uit te beteren. Verder zuidelijk tot de Rokitnomoersson en ook door vuurstrijd. In enkele gebieden daar werd het artillerievuur zeer levendig.

In Galicië is de toestand onveranderd.

### De oorlog op den Balkan

#### Uit Oostenrijksche bron

WIENEN, 28 Maart. — Onveranderd.

### In Klein-Azië

#### Uit Turksche bron

KONSTANTINOPEL, 28 Maart. — Het hoofdkwartier deelt mede: Van de verschillende fronten is geene gewichtige melding gekomen.

## OP ZEE

### Gezonken

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): Het Engelse s.s. «Fulmar» is gezonken; 18 leden der bemanning zijn gered.

Het Deense s.s. «Christiansund» is gezonken; de bemanning is gered.

(De «Fulmar» mat 1270 ton en behoorde aan de Cork a.s. Co. te Cork.

Het gisteren te Rotterdam binnengekomen s.s. «Nyroca» rapporteerde 's ochtends 10 uur het s.s. «Serula» gepasseerd te zijn, 't welk de bemanning van het getorpedeerde s.s. «Fulmar» aan boord had, behalve den kapitein.

«Fulmar» en «Serula» (beide van de Cork a.s. Co) waren tegelijk van Rotterdam naar Manchester vertrokken.

De «Christiansund» mat 1070 ton en behoorde aan de rederij Forenede te Kopenhagen.)

LONDON 28 Maart. (Reuter.): Men gelooft dat de pakboot «Sussex» in het Kanaal is gezonken.

(Er zijn twee s.s. van dezen naam, het ene meet 5688 ton en behoort aan de Federal s.s. Co. te Londen, het andere 1233 ton en behoort aan de Chemins de fer de l'Etat Français, te Dieppe. Uit het volgende telegram is op te maken dat het getorpedeerde s.s. het Fransche is.)

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): Een ander bericht zegt: de «Sussex» is in het Kanaal getorpedeerd. Er waren 350 passagiers meest Franschen, aan boord; de bemanning bestond uit 50 koppen. Het schip is waarschijnlijk nog drijvend en andere schepen verleen hulp.

De «Sussex» voer in geragelden dienst van Dieppe naar Folkestone.

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): De stoomer «Sussex» is gister naar Boulogne geslept geworden.

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): De pakboot «Englishman» is gezonken; tot dusver zijn 68 opvarenden gered.

(De «Englishman» mat 3257 ton en behoorde aan de British and N. Atlantic SS. Cy. te Liverpool.)

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): Blijken een Lloydbericht uit Waterford heeft de Noorsche bark «Silas» daar de bemanning van het getorpedeerd Noorsche schip «Lindfield» ontscheept.

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): De Engelse stoomer «Salzbia» is gezonken. De passagiers en de bemanning werden gered.

(De «Salzbia» mat 3352 ton.)

LONDON, 28 Maart. (Reuter.): De White Star Line deelt mede dat 3 officieren en 23 man van den stoomer «Englishman» zijn ontscheept. 60 personen zouden gered zijn.

STOCKHOLM, 28 Maart. Petersburgsche linden melden dat de stoomer «Alexander Ventzel», met een lading katoen, in de Noordzee door een vijandelijk onderzeer is getorpedeerd geworden. De leden der bemanning konden gered worden.

AMSTERDAM, 28 Maart. (Reuter.): De Engelse stoomer «Salisbury» is getorpedeerd. De passagiers en de bemanning werden gered.

Drijvende gevonden

CHRISTIANIA, 28 Maart. Volgens de «Verdens Tidende» deelt de kapitein van den stoomer «Aktive», van Hull te Hauge, mede dat de stoomer «Aktive» op 17 Maart van Bergen naar Hull op weg, een reddingsloep heeft ontmoet met vier lijken. De sloep droeg den naam van «Blackcocker». Een redding was onmogelijk gezien de storm die woede. Op vijf mijlen afstand bemerkte hij een drijvende mijn.

De «Blackcocker» was een motorschip van 450 ton, dat op 15 Maart met een lading haring naar Engeland was vertrokken, en dat sinds verdwenen is.

De «Kong Inge»

Een telegram heeft ons gemeld, dat het Noorsche stoomschip «Kong Inge» met een Engelse prijsbemanning te Frederikshavn in Denemarken was aangekomen.

Naar men in «Politiken» leest werd het schip in het Kattegat door een Engelse duikboot aangehouden. Met de zes Engelschen aan boord kreeg het schip bevel naar Leith te varen. Aangezien de «Kong Inge» voor die reis geen steenkolen genoeg had, liep het schip Frederikshavn binnen, vanwaar het, na kolen geladen te hebben, inderdaad naar Leith vertrok. Het schip was van Saraborg op weg naar Lübeck.

Naar «Politiken» meldt, is er tegenwoordig een groot aantal Engelse duikboten in het zuiden van het Kattegat.

De onderzee-oorlog

KOPENHAGEN, 28 Maart. Nopens de onlangs getorpedeerde vaartuigen van onzijdige staten, schrijft de «Politiken»: De onzijdige scheepvaart gevoelt zich in gevaar ten opzichte de ontwerpen en de inzichten van Duitschland. Wij gelooven evenwel niet dat Duitschland de principes door haar onlangs erkend zal afwijzen. Wij vrezen de vernieling der onzijdige tonnenmaat niet, maar wij verduiken niet dat de verzuiching der oorlogsvaart verhoogt en dat oorlogsmiddelen verergerd zijn; hierdoor wordt de toestand voor ons moeilijker en pijnlijker.

## In het Buitenland

### In Duitschland

Verbod  
Te Reuss woont een waarzegster, die voor 50 pfennig aan haar medemenschen de toekomst voorspelt. Zij had veel toeloop van vrouwen en meisjes, maar het magistraatsgerecht heeft haar de uitoefening van bedrijf verboden en haar met 150 Mark boete voor elke herhaling gedreigd. De vrouw heeft het in hoogerop gezocht, er thans is in hoogste aanleg door den rechter uitgezakt dat waarzeggen vooral in oorlogsdag onzedelijk en schadelijk is, en dat ook zelfs een aankondiging van waarzeggerij strafbaar moet worden geacht.

Graaf Zeppelin

Graaf Zeppelin heeft in de zaal van het Pruisische Huis van Afgevaardigden een lezing gehouden, waarin hij de technische ontwikkeling van de luchtkruisers en hun gebruik in den oorlog schilderde.

Meer dan dit melden de Duitse bladen er niet van.

In Nederland

N.G. de mysterieuse ondergang van den «Turbantia»

DEN HAAG, 28 Maart. — Het Hollandse Marineambt deelt mede: In de booten van den verloren stoomer «Turbantia» die

door eenen stoomer der Batavierlijn op zee drijvend gevonden en naar Rotterdam gebracht zijn geworden, werden stukken metaal ontdekt, die ter onderzoek aan de marine overgegeven werden.

Deze stukken metaal zijn: 1. een stuk S-vormig gebogen brons van ongeveer 250 mm. lengte, ongeveer 85 mm. breedte en 5,26 mm. dikte; 2. elf kleine stukken brons; op eenige daarvan bevindt zich nog een weinig tin; 3. twee stukken vertind brons, waarin zich nog eenige halfronde gaten bevinden, die met schoeltraad voorzien zijn; 4. drie tinnen ringen en een klein stuk rood koper. Het onderzoek dezer stukken metaal in de torpedowerplaats in Amsterdam heeft volgende nitlag gehad: Het onder 1 genoemde stuk brons laat door zijnen vorm vermoeden dat het van eenen bronzen luchtkamer van een torpedo voortkomt. Het nader onderzoek bevestigde dit vermoeden. Er wordt hierbij opgemerkt dat, zoover bekend is, slechts nog eenige oudere soorten van torpedos met bronzen luchtkamers voorzien zijn. Over de herkomst der overige stukken metaal kon geene zekerheid bekomen worden.

De Hollandse pataten

In de Kamer heeft de volksvertegenwoordiger partijgenoot Schaper den bevoegden minister ondervraagd over zijne inzichten omtrent den patatenvoorraad en hij heeft onder meer het volgende tot antwoord gekegen:

In den normalen tijd brengt de hollandsche landbouw zooveel pataten voort dat er, boven het noodige voor het verbruik en de bloemnijverheid, aanzienlijke hoeveelheden over zijn, een hoeveelheid die voor het afgeloopen jaar gerust kan geschat worden op minimum van 350.000.000 kilos.

Daar voor dit jaar de uitvoer van pataten verboden was, ontstond er onder de voortbrengers zoowel als onder de handelaars een beweging ten gunste van het openen der grenzen, wat de regering er aangezet heeft om in het begin der maand Februari juist de hoeveelheid van den voorhanden zijnden voorraad te doen openen.

Aldus is de regering te weten gekomen dat er half Februari in het land nog om trent 200.000.000 kilos pataten ter beschikking waren. Daar het gekend feit is, dat een zo groote hoeveelheid aardappels in het land niet meer aan den man kan gebracht, nog door de bloemfabrieken kan verwerkt worden, had de regering voorloopig de toelating gegeven om 50.000.000 kilos en later 40.000.000 kilos er van uit te voeren.

Wij mogen dus hopen dat er maatregelen genomen worden om een verder deel van de in Holland nog voorhanden zijnde pataten naar België te brengen, waar de nood groot begint te worden.

In Engeland

De luchtaanvallen

LONDON, 28 Maart. (Official): Vier andere personen, die zondag tijdens den luchtaanval tegen de oostelijke engelse kust gekwetst werden, zijn overleden, wat het aantal doden op 13 brengt.

In Zwitserland

Gebrekk aan benzine

De «Times» verneemt uit Neuchatel, dat er in Zwitserland zoo'n gebrek aan benzine is, dat men er aan denkt het geheele autoverkeer van particulieren stop te zetten. Het rijden met militaire auto's zal beperkt worden.

In Frankrijk

Servische troepen te Parijs

Aan Duitse bladen wordt gemeld dat er woensdag van Korfoe 178 Servische officieren en 200 Servische onderofficieren en soldaten te Parijs zijn aangekomen. Zij zijn in een kazerne in het hart van de stad ondergebracht. Hun bestemming is onbekend.

De Engelsen aan het Fransche front

BASEL, 28 Maart. Volgens een telegram uit Londen aan de «Corriere della Sera», zijn de Fransche troepen bij Souchez, Neuville-St-Vaast en den Doolhof, door Engelse troepen vervangen geworden, zoodat de Engelsen nu het front van Arras tot Albert bezetten.

De Groote Entente-konferentie

GENEVE, 28 Maart. — De Lyonsche «Nouvelles» meldt: Salandra en Sonnino, de Italiaansche ministers, vertrokken zondag naar Parijs. Den zelfden dag kwamen de Engelse afgevaardigden Asquith, Grey, Kitchener, en waarschijnlijk Lloyd George aan. Uit Le Havre moesten de Belgische hoofden van de Broqueville en de minister voor 't Buitenland Beyens, komen.

De werken van de conferentie moesten gisteren maandag morgen onder het voorzitterschap van Briand beginnen. De Servische ministerpresident had vrijdag een lang onderhoud met Briand over den toestand van Servië en zijne betrekkingen tot de verbondenen.

Nieuwe spoorweglijn

Een nieuwe spoorweglijn van Miramas naar Marseille is eenige weken geleden voor het verkeer geopend geworden. Terwijl de oude hoofdspoorlijn het geboorte

Chaine de l'Estaque, ook Nerthe-gebergte genoemd, met een 4.6 kilometer lange tunnel doorbreekt, trekt de nieuwe lijn om het gebergte langs de westelijke zijde heen en loopt op het 14 kilometer lange eindtraject langs de kust der Middellandsche Zee.

Tengevolge van het moeilijke terrein heeft zij talrijke overbruggingen met spanningen tot 50 meter. Het meer van Caron wordt door een ijzeren brug, die 943 meter lang is, overtrokken. Op het eindtraject liggen 22 tunnels. De spoorweg is aldr wat den aanleg betreft, moeilijker dan het oude traject. Zijn belangrijkheid in de ontlasting van den grooten hoofdspoorweg Parijs-Lyon-Marseille door den genoemde lange tunnel.

De lijn is als hoofdspoorweg aanstonds met twee sporen aangelegd geworden; haar leugte bedraagt 80 kilometer, terwijl het oude traject Miramas-l'Estaque slechts 42 kilometer lang is.

In Italië

Italië verklaart geen oorlog aan Duitschland

LUGANO, 28 Maart. De «Stampa» deelt uit gemachtigde bron mede, dat de kwestie der oorlogverklaring van Italië aan Duitschland bepaald ongelost is en wel in deze voege, dat er geene oorlogverklaring zal plaats hebben.

OP DEN BALKAN

In Griekenland

Het Servische leger

Volgens de «Echo de Paris» zijn thans twee divisies van het Servische leger op Korfoe, de Donau- en de Morawa-divisie, gereorganiseerd en gevechtssklaar. Het toekomstige Servische leger zal 150.000 man sterk zijn.

In Mexico

De tusschenkomst van Amerika

NEW-YORK, 28 Maart. Het Kongres koestert ook de vrees ten opzichte der Mexicaansche expeditie, maar de vrienden van Wilson trachten de discussie hieromtrent zooveel mogelijk te beperken. Het gerucht loopt dat de garnizoenen van Carranza te Torean en te Cabulana zullen opstaan.

In Australië

Shackleton's Zuidpool-expeditie

LONDON, 28 Maart. (Reuter.) Er is uit Australische bron slechte tijding ontvangen: nopens de Zuidpool-expeditie van luitenant Shackleton. Een draadloos bericht is ontvangen dat het expeditievaartuig «Aurora» in de Zuidzee is afgedreven. Het sloeg los van de takels bij het uitgangspunt der expeditie aan de Ross-zee, terwijl een troep van tien deelnemers aan land waren, waaronder kapitein Mackintosh, die belaat is met de werkzaamheden aan den Australischen kant van het Zuid-zee-vasteland.

Het gevolg hiervan is dat wanneer Shackleton er in mocht slagen het vasteland over te steken, er geen schip is om hem af te halen en zijn heele gezelschap: nu een jaar aan de kust van de Ross-zee moeten vertoeven.

## WETENSCHAP

### Om het mosseelengevaar te voorkomen

Er werd reeds op het gevaar gewezen, dat het mosseelsten tegenwoordig medebrengt, omdat het langzame vervoer deze weeraar de verscheidde baaiem. Van bevoegde zijde wordt nu aangekondigd, dat dit gevaar zeer gemakkelijk te vermijden valt. Men moet enkel volgende voorzichtigheidsmaatregelen goed in acht nemen: Eetbaar en onschadelijk zijn enkel die mosselen, welke voor het koken toe blijven. Alle opene mosselen bevatten gestorven diertjes. Het is daarom aan te bevelen, de mosselen voor het koken nauwkeurig na te zien, of de schelpen ook goed gesloten zijn, vermits het dikwijls voorkomt, dat mosselen maar schijnbaar gesloten en feitelijk met slijk gevuld zijn. Bij het koken moeten daarna de mosselen van zelf open gaan. Blijft er niettemin de een of andere gesloten, dan moeten zij weggeworpen worden, want zij zijn niet eetbaar en schadelijk.

### Een afschuwelijke misdaad te Parijs

Gisteren stelde een politie-agent, die bij de «Porte des Peupliers» te Parijs op wacht was, in de vestinggracht, het lijk van een korporaal van het 33e koloniaal. De ongelukkige was met bloed bedekt. De doed scheen reeds voor eenige uren ingetreden te zijn. De soldaat had het lichaam gevonden, 49 steken werden hem toegebracht.

Men zag weldra dat hij eerst vermoord werd en toen van de hoogte van de helling in de gracht geworpen, alwaar men hem vond. De vermoorde had op zich geen enkel papier, hij scheen ongeveer 30 jaar te zijn. Zijn identiteitsaanduiding was verdwenen. Dank zij een snel onderzoek kwam men te weten wie de doode was. Het is een zekere Maurice Payan, 28 jaar, van de bastionkazerne.



# De Brooddraagster

door XAVIER DE MONTÉPIN

— Slechts drie woorden: Ik ben onschuldig.

M. Delannoy trok de schouders op: — Indien gij onschuldig waart, antwoorde hij, terwijl hij zijne oogen op die van Jeanne als vastgekluisd hield, waarom zoudt gij de fabriek verlaten en met uw kind de vlucht genomen hebben, in plaats van om hulp te roepen, toen de brand uitbrak?

Jeanne scheen hare gedachten bijeen te zamenen.

— Antwoord! zegde de rechter met ongeduld.

— Waartoe dient het? Gij zult mij niet gelooven.

— Het is omdat gij zult liegen.

— Neen, maar de waarheid heeft den schijn niet van de waarheid. Alles spant tegen mij samen. Waarom zoudt gij geloof hechten aan een verhaal dat door geen enkel bewijs gestaafd wordt? Gij moet mij plichtig gelooven, en nochtans ik ben onschuldig.

— Gij loochent M. Labroue vermoord te hebben?

— Zekerlijk, ik loochten het uit al mijne krachten!

— Gij beweert dat gij geen haat ten

zijn opzichte gevoeld?

— Haat! Waarom zou ik hem gehaat hebben?

— Hij had u doorgezonden.

— Neen, mijnheer. Hij had mij eenvoudig verwittigd, dat ik mijne plaats van waakster der fabriek niet kon behouden. Hij handelde in zijn volle recht, en hoe pijnlijk zijn besluit mij ook was, verstond ik dat hij gelijk had dit te nemen.

— Gij waart op M. Labroue gestoord ter oorzaak van de dood van uwen man.

— Waarom zou ik op den baas kwaad geweest zijn ter oorzaak van een ongeluk waarvoor hij niet verantwoordelijk is? Hem zonder reden mijne rouw toewijten, zou eene dwaze daad geweest zijn. Overigens, M. Labroue had al gedaan wat hij maar kon, om mij, na mijn ongeluk, ter hulp te komen.

— Gij loochent de fabriek in brand gestoken te hebben?

— Ik loochten de brandstichting, evenals ik de moord loochten! Aan deze beide misdaden ben ik onschuldig!

— Bewijst het!

— Hoe?

— Met de bewijzen te wederleggen die tegen u opgeslapeld zijn, en die een geheel uitmaken dat u verplettert. Gij hebt tot tweemaal toe petrool gekocht.

— Dat is waar!

— Gij hebt een deel er van in flesschen gedaan!

— Dat is nog waar!

— Die flesschen heeft men ledig teruggevonden op de koer der fabriek, waar gij ze geworpen hadt, na de petrool op

de schavelling en de werkhuisen gegoten te hebben.

— Dat is vals. Dat loochten ik uit al mijne krachten!

De onderzoeksrechter hield voor de tweede maal eenen doordringenden blik op Jeanne gericht. Zij sloeg de oogen neer. Hij hernam:

— Gij hebt de kas van M. Labroue opengebroken om er den inhoud van te stelen. De ingenieur die onvoorziens terugkwam, heeft u betrappt en gij hebt hem gedood.

— M. Labroue is gedood door de hand die den petrool gegoten en de kas opengebroken heeft: maar die hand is de mijne niet.

— Dat is uw verdedigingstelsel?

— Dat is geen verdedigingstelsel, dat is waarheid.

— Aan wie hoopt gij dit te doen gelooven?

— Ik heb u voorheen gezegd dat gij zoudt weigeren mij te gelooven.

— Hebt gij aan M. Labroue, ten gevolge van een woordentwist, niet gezegd dat het hem geen geluk zou aanbrengen van uwe bediening ontnomen te hebben?

— Ik heb het gezegd.

— Hebt gij die woorden van den bureelknaap niet herhaald?

— Ik heb ze herhaald.

— Bevondt gij u niet in het kabinet van M. Labroue, den dag van zijn vertrek naar Saint-Gervais, waar hij zijn ziek kind ging bezoeken, op het oogenblik dat de kassier Ricoux hem geld is komen

overhandigen en den staat der sommen opmaken die in de kas moesten zijn?

— Ik bevond er mij.

— Bijgevolg hebt gij alles gehoord?

— En zoo wel gehoord dat het cijfer door M. Ricoux genoemd, mij in het geheugen gebleven is.

— Welk was dit cijfer?

— Honderd negentig duizend en eenige honderd frank.

— Gij hebt een verbazend geheugen, spottte de rechter; het schijnt dat het cijfer dat voor u uitgesproken werd, van groot belang was voor u. De misdadige gedachte ontstond reeds!

— Eh! mijnheer, mag men zich dan niets herinneren, zonder daarom eene misdadige gedachte te hebben?

— Is uwe vlucht dan niet het onbetwistbaar bewijs van uwe schuld?

— Zeg: van mijne zwakte. Ik heb kaffelijk voor de bedreigingen gezwichd die mij zijn toegestuurd, voor het geweld dat mij is aangedaan.

— Door wie?

— Door den waren, door den eenigen plichtige.

— Gij beweert hem te kennen, riep de rechter uit.

— Ik ken hem.

— Noem hem dan.

— Jacques Garaud.

— De meestergast der fabriek?

— Hij zelf.

Voor de tweede maal sedert het begin der ondervraging trok M. Delannoy de schouders op.

(Wordt voortgezet.)

## IN BELGIE

### Te Brussel

#### Brusselsch leven

De oorlog heeft hier ook als gevolg dat de menschen hun vermaak wat te huis zoeken. Een der thans geliefkoosde spelen is het nieuw gansspel, dat door den brusselschen teekenaar Amédé Lyon is gemaakt.

Lyon heeft te Brussel een groote reputatie als teekenaar, die hij vooral meer dankt aan zijn geest dan aan zijn kunst. Hij heeft het voorvaderlijke gansspel eene nieuwe gedaante gegeven, en tevens den tijdader ingeblazen, waardoor het onze belangstelling wakker houdt.

De Eronde speelveld, waar, op de gewone afstanden, de vroegere gansjes vervangen zijn door schalksche vredesduifjes met blikjes, is, als gebruikelijk, in 63 vakjes verdeeld.

Iedere speler werpt met twee teerlingen, en schuift zijn jeton over het ganzenbord voort naar het geworpen getal. Valt hij aldus op één der duifjes, dan telt hij een dubbel van het geworpen getal punten.

Komt hij in een reeds bezet vakje te liggen, dan betaalt hij plaatsgeld, en de verdere speler gaat liggen op de door den verdrijver verlaten plaats. Brengt nu de eerste worp 9 bij middel van 5 en 4, dan dan neemt de speler plaats in vak 26, waar hij een «moules en fritas» vindt: eene populaire, specifiek-brusselsche eetgelegenheid, waar men zijn hart pleegt op te halen aan mosselen met gefritte aardappelen.

Werpt men echter 9 met 6 en 3, dan gaat men liggen op 34, die een bank is, zooals men te overvloedig vindt op de boulevards en in stadsparken. Werpt men 2, 't minste wat men halen kan, en dat het Hulpcomité voorstelt, dan mag de speler tot aanmoediging naar II, waar de Volksvoeding haar intrek heeft genomen. Als 7 werpt, moet zich voorzien van een Persoonalausweis; iedere Brusselaar weet al den tijd die daarmee verloren gaat; de speler moet dan ook al zijn medespelers driemaal laten werpen voor hij zelf verder kan.

Op nr. 15 vervalt de huishuur: daar betaalt men in den pot een voorschot op. Op 20 ontmoet de speler één der talrijke verspreiders van «goed nieuws»: het geeft hem het recht op 23 te gaan liggen. Op 21 is het een der, even talrijke, verspreiders van «slecht nieuws» dien hij ontmoet: het ontmoedigt hem in zulke mate, dat hij er zijn speelbeurt door voorbij laat gaan.

Op 41 is het de «Euvre du sou», die een weldadige tusschenkomst in den pot eischt. Nr. 44 brengt den speler op de tram; hij wil betalen met een bankbriefje van twintig frank, wat de conducteur als onwettig en anti-reglementair afwijst, zodat de reiziger het uitstappen geboden wordt, en dit hem helaas terug voert tot een lager vlak. Bereikt hij nr. 50, dan is hij in het Werklozenbureau; hij geniet onderstand uit den pot. Op 52 ontmoet zijn spoorlijn een stoek verborgen aardappelen, die hem een nieuwe premie bezorgen, en toelaten dat hij verder gaat liggen. Hij is minder gelukkig op 57; daar ontmoet hij zijn huiseigenaar, die hem dwingt tot een nieuw deel van de vervallen huur, hetgeen hem erg achteruit brengt.

Op 61 vindt men het Steenen Hart: wie noot voor de «caissette», noch voor l'œuvre du sou gegeven heeft, moet voor zijn straf heel het spel herbeginnen. Komt men eindelijk op 63 terecht, dan heeft men het spel gewonnen; men int den pot, niet echter zonder het vermaan, krijgsgeschiedenis en ongelukken te gedenken.

Ziedaar het ganzenbord naar Amédé Lyon. Men kan het zouteloos vinden, en misschien terecht. Maar voor de toekomst is het ongetwijfeld een document van groote waarde: men zal er uit leeren hoe het te Brussel onder de bezetting toeging, op echt-Brusselsche wijze voorgesteld.

### To Hoboken

#### KAPPELLUI

In eenen naburigen Staat werd eens — het is zoo lang niet geleden — de burgemeester eener buitengemeente door het gerecht met eenen blaam en eene boete bestraft omdat hij — schromelijke misdad! — zich onthouden had in de stemming eener onderwijsschool en daardoor de verkiezing van eenen socialdemocraten had mogelijk gemaakt. En in het vonnis stond te lezen: «Dat hij voor plicht had te stemmen voor den burger-kandidaat, zelfs als hij persoonlijk hem onbekend achtte zijne functie te vervullen».

De rechter, welke dit vonnis uitsprak, kende zijnen stiel. Aangeeld om de voorrechten der bourgeoisie te verdedigen, vervulde hij zijne zending en had, ten minste, den roep zijner overtuiging.

Bij ons zijn de magistraten zoo oprecht niet. En ook onze kapellui niet.

Ik weet niet, zei Multatuli, hoe men in 't hollandsch vertaalt: les sores. Ik zeg maar Kappelui.

Onze kapellui, nu, zeggen niet zulke dingen zooals onze rechters. Zij bepalen er zich niet toe te denken — en te handelen overeenkomstig met die opinie. En zoo hebben ze zoolang gekuip, geintrigend tot de socialistische mandataris hun zijn mandaat — met al wat hem op het hart lag — in het aangename slingerde.

Daarmede is de zaak echter niet afgelopen.

De tijd zal wel komen dat we over deze historische eene een hartig woordje zullen kunnen zeggen.

Het zal een misse worpen, met een staart.

En dat onze kapellui er niet veel plezier zullen van beleven dat kunnen we hen, voorubaat, verzekeren!!

### In 't Land van Oudenaarde

#### NOODZAKELIJKHEID DER SAMENWERKING

In sommige buitengemeenten maakt de groot- en kleinhandel een ongelukkig misbruik van de huidige droeve omstandigheden om de prijzen der noodzakelijke verbruiksvoorwerpen bevennende te doen stijgen.

Koffie, suiker, zeep, enz., worden hier twintig à dertig per honderd duurder verkocht dan in de coöperatieve en wij kennen personen welke van vier tot vijf uren te voet naar Gent gaan om zich het onontbeerlijke aan te schaffen in de winkels van Vooruit.

Deze toestand toont eens te meer de eenheidse voordeelen, ja, de noodzakelijkheid, der samenwerking.

Niet alleen zijn de waren er goedkoper maar is er geen bedrog, noch in de houdbaarheid, noch in het gewicht. Het is dus te betreuren dat dergelijke coöperatie weinig of niet op den buiten te vinden zijn.

In vele landen vindt men samenwerkende winkelsverenigingen tot in de kleinste dorpen en hebben zij eene groote uitbreiding verkregen. Na den oorlog moet Vooruit trachten ook dandelijke werkheden in coöperatie te verenigen.

### Binnenland

#### IN OOST-VLAANDEREN

AALST. — Geweldige ontploffing. — Verloren twee waren twee werkheden in het oude Vrouwenrecht der Leopolden bezig met aan de gasleiding te werken.

Gekomen op de bovenste verdieping, de welke tot slaapkamer van vier oude vrouwtjes gebruikt wordt, deed zich eene gasontsnapping voor.

Eene ontploffing deed zich voor: de twee arbeiders werden weggeslingerd, het dak van het uitgestrekt gebouw werd opgeheven en de gewelven vielen door elkaar, terwijl de bedden en verdere kamermeubelen tot splinteren werden geslagen.

De verwoesting was groot. Een der werkheden bekam een verwonding aan 't hoofd; de andere kwam er met den schrik van af. Het mag een mirakel genoemd worden dat beiden aan eene gewone dood ontsnapten.

De oudjes bevonden zich gelukkig juist in den refter, als de ontploffing plaats greep. De schade aan de gebouwen is zeer aanzienlijk.

## GENT

### Stadsnieuws

— BRENHOUWERIJ VOORUIT. — De leden of klanten die nog bons (kissakleur) bezitten, moeten ze ten laatste woensdag voormiddag inbrengen, willen zij nog andere bons kunnen bekomen voor de volgende weken.

— SCHANDELIJKE DIEFSTAL. — In den nacht van zaterdag op zondag is een schandelijk diefstal gepleegd bij arme werkmenschen in de Vlasstraat, 14. De dieven, die met verscheidenen moeten zijn geweest naar men oordeelt, hebben

de vensterblinden, die maar los sluiten, opengetrokken, eene ruit uitgesneden en zijn zoo in huis gedrongen.

De menschen zijn 's nachts nog even wakker geworden, omdat zij gerucht meenden te hooren, doch veronderstellend dat het de buitengewoon geweldige wind deed, gaven er niet verder acht op.

De harteloze schurken hebben alle ettelijke waren en de geldboven van 't werklozenfonds, welke de ongelukkigen juist den zaterdag ontvangen hadden, gestolen, en tot zelfs eenig gereedliggend wasgoed meegenomen, zoodat de hune slachtoffers 's zondags bij hun ontwakens moesten vaststellen dat zij totaal zonder eten en zonder middelen van bestaan zaten.

Eene naaimachine stond tevens dicht bij de straat deur geschoven, als gereed om weggebracht te worden.

Onnodig te zeggen dat deze echte wraakroepende schandaal heel de gebeurte in beroering heeft gebracht, te meer daar de bestolenen gekend zijn als brave, arme werkmenschen. Men hoopt dan ook dat men de dieven alras op 't spoor zij.

— BEGIN VAN BRAND. — Zondag om 11.20 's morgens is een begin van brand ontstaan op het tweede verdiep der woning van Ponnet Theofiel, herbergier, Wilgstraat 73. De geburen hebben het vuur gebluscht. De pompsters die onmiddellijk ter plaats waren gesnel, hebben niet moeten werken. De schade is onbeduidend.

— brand werd veroorzaakt door een kleine van 8 jaar die met vuurstekjes had gespeeld.

— ZIEK GEWORDEN. — Maandag rond 10 3/4 ure is de genaamde De Witte Jeanne, wonend in de Kazerattenstraat, 66, ziek geworden op den openbaren weg, Kasteellaan. Na de noodige zorgen van Dr. Gilles ontvangen te hebben is zij naar hare woning teruggebracht.

### MEDEDEELINGEN

#### VOOR ONZE KRIJGSGEVANGENEN.

— De Maatschappij «Werken en Leeren» van Meulestede richt een Tombola in met toestemming der Gemeenteverheerheid ten voordeele van AL de Krijgsgevangenen der wijk Muide-Meulestede. Verscheidene prijzen, bestaande uit: kolen, aardappelen en winkelwaren zullen er te winnen zijn.

Prijs per nummer: 2 centiemen. De trekking zal plaats hebben op Zondag 23 April (Paschen). Aan de 26 krijgsgeschiedenis der wijk is het 6de postpakket opgesteld en de 14 krijgsgeschiedenis van Wondelgem hebben ook zulk een pakot bekomen.

### PARTIJBERICHTEN

#### DINSDAG

— VOERDRACHTEN IN «ONS HUIS». — Dinsdag 28 dezer, om 4 ure spreekt P.-J. D'HOEDT over: «De Vrouw der Zee» van Ibsen, met de medewerking van Gustaaf Steegers.

— HARMONIE VOORUIT. — Om 6 ure, clarinetten, om 7 1/2 ure, bestuurszitting.

— MARKRING. — Om 9 1/4 ure, repetitie voor de solisten van 't Concert.

#### WOENSDAG

— HARMONIE VOORUIT. — Om 8 ure, a'emeene repetitie.

— Harmonie «Vr'heid door Broederschap» — Om 9 ure stipt, repetitie voor beginnenden muzikanten.

### Burgerstand van Gent

— EBOORTEN van 23 Maart. — Caroline Wyenhoven, Port Arthur. — Denise Ramman, Oostackerstr. — Georges Van Oost, Kaarderijstr. 95. — Albert Cloquet, Albertlaan, 71. — Firmin Vercauteren, Gooshuizenlaan, 387. — Julia De Clercq, 'interstr. — Pol Cooremans, Poel, 1. — Arthur Antoine, St. Lievenstr., 1.

— OVERLIJDENS van 23 Maart. — Martha De Rudder, naaister, 17 j., Kraaistr., 112. — Julius Kantson, z. b., 36 j., St. Denijs-Weststra.

— Idem van 24 Maart. — Pauline De Bock, z. b., 89 j., Maagdenstr., 14. — Petrus Joels, z. b., 71 j., Leikaai, 35. — Gustaaf

Westendorp, dagl., 57 j., Coupuregang, 72. — Charlotte Van Haelbroeck, naaister, 64 j., Froebelstr., 11. — Juliaan De Meyer, 3 j., Kerkhofstr., 4.

— TROUWBELOFTEN van 26-3-16. — Claeys Polydoor, fab., Wondelgem, met Vandevyver H., fab., Wilgenstr., 44. — Saccasyn Pieter, ijzerd., Kasteellaan, 40, met Willoeg Helene, inpakster, Bastionstr., 5. — Cnudde Des., pasw., Nachtegaalstr., 80, met Vandevelde Irma, fab., Tulpstr., 13. — De Clerck K., metaalb., Kerkstr., 402, met D'Haensens Germaine, fab., Rietstr., 40. — Verheuge Joz., dagl., Nijverheidslaan, 271, met De Valkonzere Elvire, fab., Nieuwe Kerkstr., 43. — Van Houttave Emiel, fab., Angeliestr., 71, met De Villa De Castillo Marie, fab., Fuchsiastr., 26. — D'hondt Th., bloemist, Nijverheidslaan, 287, met Steyaert Odila, naaister, id. — De Meyer Bapt., vuurstoker, Mariakerke, met D'hooq Rachel, fab., Nachtegaalstr., 82. — Roose Emiel, melkerijbestuurder, Earsbeke, met De Bondt Alice, naaister, Molenaarstraat, 19. — Hulstaert Adolf, bediende, Ledeberg, met De Muyl Marie, handl., Rietgrachtstr., 5. — Blaackaert Joz., hovenier, Gent, met Gryn Ph., fab. Mariakerke. — Van Durme Edw., landb., Meirelbeke, met Van de Wege Marie, dienstm., id.

— TER GELEGENHEID van uw huwelijk zult gij verzocht worden den bakker aan te duiden van wien gij brood wilt nemen. Wij raden u aan de Maatschappij Vooruit als uwen bakker aan te geven, daar gij alle belang hebt deel te maken van zulk eene machtige maatschappij, die alles doet in het belang, harer leden en der bevolking, en waar men als medelid sterker tegen alle moeilijkheden zal zijn dan alleen te staan. Daarbij zijn de voordeden onbetwistbaar. Bovendien goede waren aan de goedkoopste mogelijke prijzen, deel op de aankopen, ziekenfonds, kranenfondsen, pensioenfondsen en de twee laatste gestichte nieuwe instellingen: Invalidenfonds en Levensverzekering. — Ook mag men kosteloos de boeken der Vrijzinnige Werkmansbibliotheek lezen.

Geft dus de Maatschappij Vooruit als uwen bakker op, en laat er u als lid inschrijven. Men kan zich in alle inrichtingen van Vooruit als lid aangeven zonder kosten.

— VERLOREN: Donderdag avond kleine sleuteltros, tusschen de Ganda en de Zuidstaats. Tegen belooning terugbrengen: Kunstlaan, 41, Gent. (591)

— Ik ZOEK een villa of buiten te huren in de omstreken van Gent. Schrijven richten met condities: 7, Koestraat, Gent. 594

— Studie van Meester ALBERT TORCK, pleitbezorger bij de Rechtbank van 1<sup>e</sup> aanleg van Gent, wonende te Gent, Van de Veldestraat, 16.

### EXTRAKT

Bij vonnis uitgesproken bij verstek door de Rechtbank van eersten aanleg van Gent, den 15 Maart 1916, zijn de echtgenooten Virginie Biltris, zoonder beroep, wonende te Ledeberg, Langestraat, 8, aanvaard tot de kosteloze rechtspleging bij vonnis van voormelde Rechtbank, in date 22 Februari 1916, en Henri Van de Castele, zoonder beroep, wonende te Ledeberg, Tooverheksstraat, 14, gescheiden van goederen.

Bovengenoemde Virginie Biltris hebben de voor pleitbezorger Meester Albert Torck, wonende te Gent, Van de Veldestraat, 16.

Voor eensluidend ekstrakt: (592) Albert Torck.

Soc. an. Cercle Libéral de Gentbrugge

Messieurs les actionnaires sont invités à assister à l'assemblée générale annuelle, qui se tiendra au siège social 21-1 Boulevard du chemin de fer à Gentbrugge le 16 Avril 1916, à 12 heures du matin.

Ordre du Jour:

1. Rapport du conseil d'administration et du commissaire;

2. Examen et approbation du bilan et du compte de profits et pertes pour l'exercice 1915.

3. Décharge aux administrateurs et au commissaire.

Pour assister à l'assemblée, Messieurs les actionnaires sont priés de se conformer à l'art. 27 des statuts.

Les dépôts d'actions sont reçus au siège social.

(578) Le Conseil d'Administration.

ALTIJD BESCHIKBAAR: 500 kassen en 1000 dozen alle soorten van HUISHOUD- en TOILET-ZEEPEN, alsook verscheidene Poederzeepen, ZWEEBSCHIE en INLANDSCHE ALLUMETTEN, 1<sup>e</sup>. Bouwmeesterstraat, ST AMANDSBERG.

DIENSTMEID, 40 jaar, fransch, goed huishouden en alle handwerk kunnende, vraagt plaats. 39, Zenderstraat, Gent. 593

AANKUNST van zout aan zeer voordelige prijzen. Mostaard te verkrijgen in La Persévérance, Slachthuislaan, 16, Gent. (583)

## ZEEPEN

Suprema zeep — Moussette zeep

Suisse 610 — Bruine Supremazeep

Vleeschconserven — Chocolade

Altid verkrijgbaar

KASTEELLAAN, 207

GENT

## Toiletzeep

W. SERRANNE

Kortrijkse straat, 30, Gent

### Huishoudsters,

vraagt overal de BRUINE ZEEP

GLORIA

in dozen van 1, 4 en 25 kilogr.

de beste, de goedkoopste, de voordeligste

Handel in 't groot, zich te bevragen

Herberg HAZELWIND, Koornmarkt

GENT

### BESTE BOTER EN KEDERZOUT

per zak en per wagen

«HOLLANDSCHE ALMA EXCELSIOR»

aardappelmel in pakjes